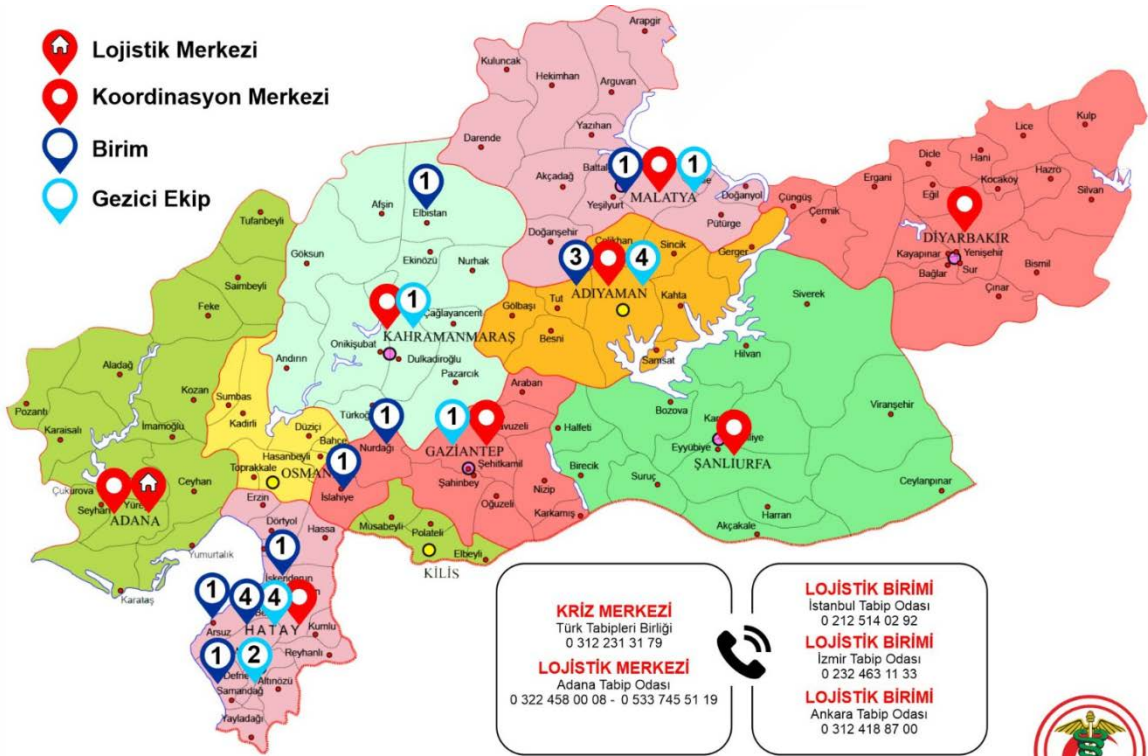

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ AİLE HEKİMLİĞİ KOLU
DEPREM BÖLGELERİNDE BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ
İKİNCİ HAFTA DEĞERLENDİRMESİ

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında Türk Tabipleri Birliği (TTB) Aile Hekimliği Kolu'nun (AHEK) deprem bölgelerinde birinci basamak sağlık hizmetlerinin durumunu ve depremden etkilenen halkın temel sağlık gereksinimleri konusunda ikinci hafta değerlendirme ve önerileri, verilen hizmetler:

12-21 Şubat tarihleri arasında aşağıda belirtilen deprem bölgelerinde TTB Aile Hekimliği Kolu Genel Sekreteri Dr. Sibel Uyan'ın koordinatörlüğünde, kol ve komisyon üyelerimizin katkılarıyla deprem bölgelerinde çalışan meslektaşlarımıza telefonla veya bizzat ziyaret edilerek ulaşılmış; geçici barınma alanlarına, TTB koordinasyon noktalarına, mahalle ve köylere gidilerek bu bilgiler elde edilmiş, öneriler oluşturulmuştur.

ttb.org.tr [ttborgtr](https://www.facebook.com/ttborgtr) [turktabipleribirligi](https://www.facebook.com/turktabipleribirligi) [turktabipleribirligi](https://www.instagram.com/turktabipleribirligi) [turktabipleribirligi](https://www.youtube.com/turktabipleribirligi)

Saha ziyaretleri sonrası, TTB koordinasyon merkezlerinde yapılan düzenli toplantılar ile deprem bölgelerinde bulunan yurttaşların temel ihtiyaçları ve eksiklikleri gözden geçirilmiştir.

Depremden En Fazla Etkilenen Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman Bölgelerindeki Aile Sağlığı Merkezleri (ASM) ve Aile Hekimliği Birimleri (AHB):

Hatay merkez ilçe ve Samandağ ilçesinde hiçbir ASM çalışmamaktadır. 20 Şubat depremi ile bölgede faal hastane de kalmamıştır. Adıyaman merkez ilçede 4 ASM kısmen çalışmaktadır. Kahramanmaraş merkez ilçede 7 ASM çalışmaktadır. Elbistan’da 2, Afşin’de 12 ASM çalışmaktadır. ASM’lerin deprem güvenlik çalışmaları tamamlanmış, kendileri de depremzede olan ebe, hemşire ve hekimler çalışmaya zorlanmaktadır.

İl	İlçe	Aile Hekimi	Aile Sağlığı Merkezi
HATAY	Altınözü	18	10
	Antakya	104	43
	Arsuz	29	14
	Belen	10	4
	Defne	48	19
	Dörtyol	40	13
	Erzin	12	3
	Hassa	16	8
	İskenderun	81	30
	Kırıkhan	35	13
	Kumlu	6	2
	Payas	12	4
	Reyhanlı	25	8
	Samandağ	39	18
	Yayladağı	9	7
	TOPLAM	484	196
ADİYAMAN	BESNİ	27	15
	ÇELİKHAN	5	2

	GERGER	6	4
	GÖLBAŞI	16	6
	KAHTA	42	19
	MERKEZ	101	32
	SAMSAT	4	1
	SİNCİK	6	4
	TUT	5	2
	TOPLAM	217	86
KAHRAMANMARAŞ	ONİKİŞUBAT	131	37
	DULKADİROĞLU	80	24
	AFŞİN	30	13
	ANDIRIN	10	4
	Ç.CERİT	7	3
	EKİNÖZÜ	5	1
	ELBİSTAN	47	17
	GÖKSUN	18	7
	NURHAK	5	3
	PAZARCIK	22	9
	TÜRKOĞLU	21	8
	TOPLAM	376	126

Veriler 7.02.2023 tarihinde il sağlık müdürlükleri web sitesinden derlenmiştir.

Depremi 15. gününde birinci basamak sağlık hizmetleri halen tam olarak devreye girmemiştir.

Yaptığımız görüşmelerde, bölge illerde depremzede olan meslektaşlarımızın, sağlık durumları sorulmadan, çalışılan binaların güvenliği sağlanmadan sağlık müdürlükleri meslektaşlarımızın hizmet vermeleri istenmiştir. Artçıların devam ettiği ve fiziksel/ruhsal travmaların sürdüğü bir ortamda ne sağlık çalışanlarının ne de yurttaşların riskli binalara girmelerini istemek, bunun için zorlamak kabul edilebilir.

Bölgede aile sağlığı merkezleri Hatay'da hâlâ hizmet vermemekte, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da birinci basamak hizmetlerinin çok

sınırlı sayıda ve düzeyde olduğunu bildiririz. Sınırlı sayıda ve düzeyde hizmet veren ASM binalarına çevre illerden görevlendirmeler kısmen yapılmakta depremzede olan sağlık çalışanlarına göreve gelmeleri zorlamaları yapılmaktadır.

Geçici barınma alanlarında revirler kısmen kurulmuş ancak aşılama, topuk kanı taramaları, gebe ve bebek izlemleri belirli yerlerde ve kısmen yapılmaktadır. Aşılama yapılan kurumlarda USS kayıt sistemine gönderimler düzensiz olduğundan aşı takipleri yeterince yapılamamaktadır.

Başta köylerde olmak üzere yaşam alanlarından ayrılmayan depremzedeler düzenli sağlık hizmeti alamamaktadır. Bölgede yapılan saha ziyaretlerimizde eksik aşıları çocuklar, yeni gebeler, devam eden riskli gebelikler tespit edilmiş ilk müdahale ve öneriler sonrası sevkleri yapılmıştır.

Depremzedeler toplu yaşam alanlarında, soğuk koşullarda, kalabalık ve yakın temas içinde barınmak zorundadır. Barınma alanlarında güvenli içme suyu, tuvalet ve hijyen imkanları halen tam olarak sağlanamamıştır. Bu durum toplum sağlığı bakımından risk oluşturmaktadır.

Enkaz kaldırma ve yıkım çalışmaları nedeniyle ortaya çıkan toz solunum yolu hastalıkları için ayrıca bir risk oluşturmaya devam etmektedir. Olası asbest solunumu akciğer kanseri ve asbestoz riskini de beraberinde getirmektedir. Bölgede kalanların bu açıdan da değerlendirilmesi ve takibi gerekmektedir.

Bölgede depremzedelerin yoğun bir sağlık hizmeti ihtiyacı vardır. Hava şartları, barınma koşulları, temiz suya erişimin olmaması, hijyen ve tuvalet imkanlarının halen yetersiz olması nedeniyle üst solunum yolu hastalıkları, gastrointestinal sistem hastalıkları, uyuz ve uriner sistem enfeksiyonları sık olarak görülmektedir. Çalışır durumda olan sağlık hizmet birimleri aşırı yük altındadır.

Depremin üzerinden 15 gün geçmesine rağmen aşağıda tespit ettiğimiz birinci basamak koruyucu sağlık hizmetleri verilememektedir.

Bölgede temiz içme ve kullanma suyu halen sağlanamamıştır. Tuvalet, yıkanma, barınma, ısınma sorunları çözülememiştir.

1. Rutin aşılama programı, çok az sayıda ve yeterli olan bina güvenliği olmayan ASM'lerde, çok az bir nüfusa yapılmaktadır.
2. Yeni gebe tespiti, riskli gebe izlemi, gebe ve bebek izlemleri çok yetersizdir.
3. Topuk kanı taramaları yapılamamaktadır.
4. Tüberküloz hastalarının doğrudan gözlem tedavilerine dair çalışmalar yetersizdir.

5. Yaygın ve farklı sağlık sorunları yaşayan depremzedelerin birinci basamak sağlık hizmetlerine ihtiyaçı vardır ve bu karşılanamamaktadır.
6. Depremzede halkın ve sağlık çalışanlarının güvenliği yeterli değildir.

Ayrıca deprem bölgelerinden yakın illere göç etmek zorunda kalan halkında yeterli ve düzgün kaydı tutulmamakta, bu bölgelerde hizmet ihtiyaçı birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapasitesini aşan düzeye gelmiştir. Bu illerin şişen nüfusu sonucu artan BBSH gereksinimine ihtiyaç vardır. Bu illerde yeni bölge açılması ya da geçici ek personel (ah ve ase) görevlendirmesi gerekir.

Çağrımız ve nerilerimiz Acildir

Hkmetin ve Sağlık Bakanlığı'nın başta TTB ve ilgili meslek odaları, sendikalar ve dernekler ile işbirliği içinde;

1. Deprem bölgelerinde yaşayan halkın barınma, ısınma, temiz içme ve kullanma suyu, gıda, tuvalet, yıkanma gibi temel hijyen şartlarının henüz ölümcül salgınlar ve hastalıklar olmadan tam olarak sağlanması,
2. Deprem bölgelerinin tamamında eksiksiz yeterli düzeyde birinci basamak sağlık hizmetlerinin verilmesi için çabaların artırılmasını, hızlı davranılmasını; geçici barınma alanları, kırsal bölgeler dahil halkımızın yaşadığı her yere bebek, ocuk, gebe aşılma, izlemlerinin yapılması, topuk kanı alınması, bulaşıcı hastalıklardan korunması, kronik hastalıkların devam eden tedavilerinin karşılanması dahil her türlü birinci basamak sağlık hizmetlerinin verilmesini,
3. Depremi yaşamış ve deprem bölgesinde çalışan aynı zamanda depremzede olan sağlık çalışanlarının göreve gelmeleri zorlanmamalıdır. Deprem bölgesine diğer illerden rotasyonla sağlık çalışanlarının görevlendirilmesi için çabaların artırılmasını istiyoruz. Deprem bölgesinde çalışan sağlık çalışanlarının hak kaybına uğramaması kendilerine ve yakınlarına, ailelerine gerekli yardımların tam olarak yapılmasını istiyoruz. Bunun için TTB'nin her türlü desteğe dayanışmaya hazır olduğunu bildiriyoruz.

TTB olarak deprem bölgesinde her şey normale dönene dek bulunacağımızı, sonrası için takipte olacağımızı bildiriyor, bir kez daha halkımıza başsağlığı ve geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Türk Tabipleri Birliği Aile Hekimliği Kolu

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi